

بیانات اعلیحضرت‌الهما یون شاهنشاه آریامهر

هنگام گشایش دوره اجلاس ۲۵۳۶، ۲۵۳۷ مجلسین سنا و شورای ملی

(پنج شنبه چهاردهم مهر ماه ۲۵۳۶ شاهنشاهی)

با تأییدات خداوند متعال، دوره اجلاسیه سال ۲۵۳۶ - ۲۵۳۷ مجلسین شورای ملی و سنا را با کمال مسرت افتتاح می‌کنیم.

در سالی که گذشت، هم شاهد ادایه پیشرفتهای مملکت، و هم مواجه با اشکالات بحرانی بودیم. رشد اقتصادی ما مانند سالهای گذشته با موفقیت ادامه یافت، بطوریکه درآمد سرانه ملی در پایان ششماه اول سال جاری به ۲۲۲۰ دلار رسیده، یعنی نسبت به درآمد سرانه ملی سال گذشته که ۱۸۵۰ دلار بوده، ۲۰ درصد افزایش داشته است. در سال گذشته تولید ناخالص داخلی کشور به قیمت‌های جاری ۴/۵۸۰ میلیارد ریال یعنی معادل ۶۵ میلیارد دلار بود، که نسبت به سال پیش از آن رشدی برابر ۱۳/۸٪ داشت. از نظر نفیسی، این رشد نسبت به سال قبل از آن، در رشته کشاورزی ۴/۴٪، در رشته صنعت ۱۴/۸٪ و در رشته ساختمان ۴۳٪ بود.

در عین حال این پیشرفتها، همچنانکه مدنظر شدیم، با مشکلاتی نیز همراه بوده و هست که از مهمترین آنها یکی تورم وارداتی و دیگری تورم داخلی است. تورم وارداتی مابانده گذشته ناشی از اقتصاد ناسالم بین‌المللی است که باعث ترقی مستمر بهای کالاهای وارداتی اساسی ما است. ولی تورم داخلی مربوط به پیشرفت زیاد از حد اقتصاد کشور در مدتی کوتاه است که نتیجه آن افزایش تقاضا نسبت به عرضه، و ترقی فوق‌العاده در تجهیزات، و قدرت خرید بی‌سابقه مردم است. البته در فرهنگ ما چنین فرضی فایده قبول نیست که به عنوان چاره این مشکل، سطح زندگی مردم ایران ثابت بماند یا بجای نکرده بماند. بالعکس ما خواستار آنیم که این سطح زندگی اندر بالا برود که به ممالک پیشرفته دنیا برسد. منتها باید این نکته را در نظر داشته باشیم که بین مصرف و اسراف فرق زیادی است، و درجانی که یکی از این دو مفهوم مثبت و حاکی از رونق و پیشرفت دارد، دیگری مدموم و زیان بخش است.

بهر حال به موجب قوانین کلی اقتصاد، پس از مدتی بازار داخلی ایران از لحاظ عرضه و تقاضا در هر زمینه‌ای تعادل خود را بدست خواهد آورد. و این همان مدت بعراض نوری است که بر اثر ترقی بتدریج در زمانی کوتاه در هر مملکتی پیش می‌آید. البته ما با اشکالات دیگری نیز مانند مشکل برق مواجه هستیم که این بار قطعاً مقصر آن عوامل خارجی هستند، هر چند که بی‌تردید عوامل داخلی می‌توانستند دل‌سوزی و هشیاری بیشتری در این موضوع نشان داده باشند.

بطوریکه میدانید دوره برنامه عمرانی پنجم کشور تا آخر سال جاری به پایان می‌رسد. به همین جهت برنامه‌ریزی‌های ما برای برنامه‌های عمرانی آینده باید ما برداشتهای تازه‌ای انجام گیرد که از هر جهت جوابگوی هدفها و آرمانهای ملی باشد. تحقق برخی از این هدفها شاید دو سال یا پانزده سال و با حتی بیست سال بطول بینجامد، بنابراین باید در این مورد برنامه‌ریزی‌های لازم بطوری-انجام گیرد که حسن انجام همه اینها را تضمین کند. این آرمانها و هدفها که ان شاء الله تا پیش از بنام سال تشریح خواهند شد، بر این اساس بی‌ریزی شده است که ایران تا ۲۵ یا ۳۰ سال دیگر در زمره چند مملکت پیشرفته اول جهان باشد، و این منظور حتی بر اساس پیش‌بینی اقتصاد بدون نفت ولی البته با صنایع پتروشیمی و هرنوع صنعت دیگری که برای اقتصاد ما جانسین درآمدهای نفتی باشد، حاصل گردد.

طبعاً در این ضمن کشاورزی کمترین به عنوان یک رکن اساسی اقتصاد ملی باید به موازات صنعت پیشرفت کند. در این زمینه به نوبه خود ما با مشکلات بسیاری مواجه هستیم که نتیجه وضع اقتصادی کشور و در عین حال نداشتن کادر کافی تربیت یافته است. حتی ما اکنون با کمبود کارگر ساده کشاورزی به قسمتهای اقتصادی مواجه شده ایم. و در مورد بعضی از فعالیتهای کشاورزی از قبیل سبوحینی اصولاً دچار مضائقه هستیم.

بدیهی است علی رغم سسانلی از این قبل، که چنانکه صد گز شدیم لازم هر جهش مبرم اقتصادی است، هم صنعت و هم کشاورزی سازه خود را بسوی پیشرفت ادامه خواهند داد. آنچه طی پروژستندانه این راه را تضمین می کند، سلامت و قدرت بنیادهای اجتماعی ما است که حاصل اجرای موفقیت آمیز اصول انقلاب ایران است. این اصول در حال تکوین و تداوم است چنانکه طی یکسال گذشته دواصل تازه به عنوان اصول هجدهم و نوزدهم انقلاب شاه و ملت درباره نسبت نسبی بهای زمین و تأمین تناسب هزینه مسکن با درآمد، و درباره عدم استناد به مقام و موقعیت شغلی به سود شخصی، بدانها ایجاد شده است. قوام و استحکام اصول انقلاب در درجه اول ناشی از شرکت آزادانه و آگاهانه عموم مردم ایران در اجرای آنهاست. که یکی از عوامل سازنده آن حزب رساخیز ملت ایران و محبت آزادگفت و شنودی است که از این راه ایجاد شده است. اکنون در زمینه سه رکن بنیادی و اصول انقلاب، این گفت و شنود آگاهانه برقرار شده است. و فکر میکنم که آزادی گفت و شنود دشمنان ایران امکان بهره برداری نداشته باشند، زیرا رشد فکری و ملی ایرانیان به اندازه ای است که کاملاً بدانان اجازه بدهد راست را از دروغ و حقیقی را از غیر حقیقی تشخیص دهند.

از اقدامات اساسی دیگری که به موازات این امر در پیشرفت امور مملکتی در سال گذشته صورت گرفت، تشکیل کمیسیون شاهنشاهی برای نظارت بر اجرای برنامه های توسعه اقتصادی و اجتماعی کشور بود که مسلماً نقش آن در این زمینه نقشی قاطع خواهد بود. زیرا تربیت لازم اتخاذ شده است که این کمیسیون تمام مدارک ضروری را برای بررسی و اتخاذ تصمیم در اختیار داشته باشد. گزارشهای جامع کار این کمیسیون که در وسایل خبری منعکس شده است بخوبی نشان داده است که ما با تشکیل این مرجع، بزرگترین مسأله بی عرضی را که ممکن است، ایجاد کرده ایم. که شاید در چنین شرایطی در هیچ جای دیگر جهان نظیر آن وجود نداشته باشد. هم چنانکه اخیراً متذکر شدیم، اکنون همه مردم ایران در واقع افراد یک خانواده بزرگ هستند و می باید در مقام عضو خانواده نه تنها از پیشرفتهای، بلکه در عین حال از تنگناها و معایب اطلاع داشته باشند، و همه حداقل بطور روشن و بی پیرایه مورد بررسی و موشکافی آنها قرار گیرد، و این آن اساس فکری و معنوی است که کار کمیسیون شاهنشاهی بدان متکی است.

در زمینه بین المللی، نشانه های مثبتی از امکان کاهش تشنجات جهانی مخصوصاً در روزهای اخیر بچشم میخورد ولی متأسفانه روند کلی امور همچنان امیدبخش نیست. زیرا واقعیت این است که ولو بی نظمی ها و آشفتگیهای موجود از راههای مختلفی بطور بوقت تسکین پیدا کند، تا وقتی که حل اساسی مشکل از راه برقراری نظم اقتصادی نوینی بجای نگذرد غیر عادلانه موجود جهان تحقق نیافته باشد. ریشه اصلی این مشکلات بجای خود باقی خواهد ماند.

بدیهی است در این جهان متلاطم و گاه واقعاً خطرناک، کشور ما چاره ای جز هشیاری و مراقبت دائمی و تهیه و تأمین وسایل حفظ و دفاع خویش ندارد. همین جهت ما در این راه کمال توجه را بکار میریم و خواهیم برد، ولی در عین حال مسلم است که هر کوششی که به پیشرفت امر صلح در جهان کمک کند، موید تأیید کامل ما خواهد بود. و اکنون که سال تازه ای در حیات مجلس ایران آغاز میشود، با قدردانی از روح وطن پرستی و توجه به مصالح

مسئولیتهای ملی که نمایندگان مردم مجلس در دوره اجلاس گذشته در امر بررسی و اصلاح و تصویب قوانین و همکاری صمیمانه با دولت در این راه ابراز داشتند، توفیق همگی را در دوره اجلاس کنونی در حسن انجام وظائف و مسئولیتهای خطیری که بعهد داده اند، از خداوند متعال خواستاریم.